

TOEKOMST | 11 augustus 2017

Van starre rekenmeester naar baanbrekende mensenmens

 Leestijd van ongeveer 6 minuten 1 reactie

De afgelopen jaren zijn er tientallen publicaties verschenen over de forse veranderingen in het beroep van de accountant door technologische ontwikkelingen. Hoog tijd voor meer onderzoek naar de verschillende meningen in verschillende sectoren over de toekomst van het beroep, en de complexe keuzes waar de accountant wijs uit moet worden.

Het is inmiddels vaak geschreven: technologische ontwikkelingen zouden leiden tot het verdwijnen van de traditionele accountant. De beroepsgroep zou vastzitten in haar denken en volgens critici lijken de starre rekenmeesters moeilijk te accepteren dat er heel veel aan het veranderen is. De ontwikkelingen leiden tot allerlei vragen: welke werkzaamheden gaat de accountant uitvoeren? Wat zijn de vereiste vaardigheden van de accountant? Hoe kan de accountant toegevoegde waarde blijven leveren?

Starre rekenmeester

Ons afstudeeronderzoek in het kader van de hbo-opleidingen Accountancy en Bedrijfseconomie van Saxion gaat over de invloed van technologische ontwikkelingen op de Nederlandse accountantsorganisaties. Hierbij keken wij naar accountantsorganisaties die controles uitvoeren. Het onderzoek is daarom relevant voor accountantsorganisaties in de controlepraktijk.

Wij vroegen accountants, de klanten van de accountantsorganisaties, IT-auditors en softwareontwikkelaars naar hun visie op de toekomst van de accountant. Wij hebben respondenten uit deze vier categorieën vervolgens bij elkaar gezet en met elkaar laten discussiëren over hun visie. De resultaten zijn duidelijk: de tijd van de starre rekenmeester is voorbij, de accountant wordt een mensenmens.

'De tijd van de starre rekenmeester is voorbij, de accountant wordt een mensenmens.'

LAATSTE ARTIKELEN

STATISTICAL AUDITING (78)
| 22 augustus 2019

Data-analyse - een poging om de bomen in het bos te zien

FORUM | 19 augustus 2019

Rel FvD: accountant komt als winnaar uit de bus

DATA SCIENCE | 14 augustus 2019

'Dit gaat ons vak veranderen'

LEIDERSCHAP | 09 augustus 2019

Gespreid leiderschap versus positioneel leiderschap binnen accountantskantoren

COLUMN ARBEIDSRECHT
| 06 augustus 2019

Wel of niet 'all-in'?

MEER ARTIKELEN

Opleidingen

Verplichte PE 2019 voor openbaar accountant en accountant in business: fraude.
Heeft u zich al ingeschreven?
3 september 2019,
Meerdere locaties door Nederland
€ 395.00 | PE 6
Auxilium adviesgroep

Summercourse Controlepraktijk 2019
4 september 2019,
Apeldoorn
€ 1855.00 | PE 20
NBA Opleidingen

Postbachelor AA oriëntatie MKB
13 september 2019,
Meerdere locaties in
Nederland
€ 7800.00
Avans+

Drie ontwikkelingen

Wij hebben ons voor het onderzoek op drie technologische ontwikkelingen gericht waar binnen de accountancy veel over wordt gesproken als het gaat om eventuele *disruptieve* technologieën; big data, *continuous assurance*, en blockchain. Big data is het verzamelen en opslaan van een grote hoeveelheid ongestructureerde gegevens. *Continuous Assurance* staat voor continue zekerheid. Deze zekerheid kan worden gegeven doordat accountants controleren of de ingebouwde controles in een systeem werken. Blockchain maakt het mogelijk om decentraal zaken uit te wisselen zonder een controlerende derde partij.

Wij hebben vier focusgroepsdiscussies georganiseerd. In elke focusgroepsdiscussie werd een andere ontwikkeling behandeld. In de laatste focusgroepsdiscussie met de *audit group* werden alle drie de ontwikkelingen behandeld. Wij geven per ontwikkelingen aan wat de uitkomsten uit de focusgroepsdiscussie zijn.

Big data

In de discussie over big data gaven accountants aan dat de kernactiviteiten richting continue controle zullen gaan. Tevens denken zij dat accountants straks data moeten kunnen analyseren en begrijpen. De beschikbaarheid van veel data zal volgens de respondenten ook leiden tot meer detectie van onregelmatigheden. Daarnaast verwacht men dat de accountant de klant steeds meer zal adviseren. De accountant zal hier ook beter toe in staat zijn, omdat betere analyses van veel data een completer beeld van de onderneming van de klant zullen geven.

'De consensus is dat de natuurlijke adviesfunctie van de accountant zal worden uitgebreid.'

De consensus is dat de natuurlijke adviesfunctie van de accountant zal worden uitgebreid. De accountants gaven aan dat accountantsorganisaties daarom steeds meer 'mensenmensen' nodig hebben. Deze mensenmens moet begrijpen wat een onderneming doet, de

processen binnen een onderneming snappen, en moet hier ook goed over kunnen praten met een ondernemer. Een IT-auditor was het hiermee eens en gaf aan dat accountants gevoel voor data en bedrijfsvoering moeten hebben.

Als inkomstenstroom gaven een IT-auditor en een softwareontwikkelaar aan dat *pay-per-use* populair zal worden. Als de klant een dienst afneemt van de accountant betaalt de klant achteraf. Niet op basis van het aantal uren, maar op basis van de werkzaamheden die zijn uitgevoerd.

Tussen de focusgroepsdiscussie over big data en de focusgroepsdiscussie met de *audit group* waren verschillen. Zo gaf een IT-auditor aan dat accountants aanvullende analyses zullen uitvoeren met behulp van big data. Een accountant gaf echter aan dat accountants op basis van big data vooral prognoses zullen uitvoeren. Op basis van deze prognoses kan de accountant de klant gaan adviseren.

De toenemende adviesfunctie blijkt wel een duidelijke overeenkomst tussen de focusgroepsdiscussies. Een andere overeenkomst is dat de accountant steeds meer *data-minded* moet zijn; hij moet begrijpen wat de data betekent, hoe relaties dienen te worden gelegd en hij moet de integriteit van het bestand kunnen beoordelen.

Continuous Assurance

Alle respondenten in de focusgroepsdiscussie over *continuous assurance* gaven aan dat *continuous assurance* steeds meer de norm zal worden voor accountantsorganisaties. Accountants zullen continu processen bij ondernemingen gaan monitoren. De accountant zal dan vooral een belangrijke rol spelen bij het bepalen of de controles in het systeem ook daadwerkelijk afwijkingen signaleren.

 Actief in Overnames
18 september 2019,
Courtyard by Marriott Hotel Amst
€ 1995.00 | PE 14
Alex van Groningen

 Fiscale eenheid
18 september 2019,
Breukelen
€ 325.00 | PE 3
NBA Opleidingen

 Inkomstenbelasting Rijksbegroting 2020
26 september 2019,
Van der Valk Hotel Vianen
€ 230.00 | PE 3
RB College

Vacatures

Zoek vacatures

Powered by

Finance.nl
De vacaturewacht voor financiers

PGGM zoekt een (junior) **Kwantitatief Analist Manager Selectie** in Zeist

European Investment Bank zoekt een **Derivatives Quantitative Analyst** in Luxembourg

De Heus Animal Nutrition BV zoekt een **Global Business Development Analyst** in Ede

Rijksoverheid zoekt een **Senior beleidsmedewerker treasury** in Den Haag

Lidl Nederland zoekt een **Specialist General Ledger** in Huizen

De softwareontwikkelaars zien voor accountants van de toekomst vooral een rol op het gebied van IT. De andere respondenten waren het hier mee eens. Vergaande kennis van IT zal een van de vaardigheden van de accountant moeten worden.

Volgens een accountant en een klant heeft de accountant een sterk analytisch vermogen nodig in combinatie met een holistische insteek, waarbij de accountant naar de organisatie als geheel kijkt.

'De accountant heeft wel meer kennis van IT nodig dan hij momenteel heeft.'

Daarnaast zal volgens een klant de kennis van de bestuurlijke informatieverzorging van toegevoegde waarde blijven, en daar waren de overige respondenten het mee eens. Ook denkt men dat specialistische branchekennis nodig is om de onderneming echt te leren kennen en om op basis van *continuous assurance* de onderneming te kunnen adviseren.

In de focusgroepsdiscussie met de *audit group* gaven de respondenten echter aan dat de accountant geen *vergaande* kennis van IT nodig heeft. De accountant heeft wel meer kennis van IT nodig dan hij momenteel heeft. Voor specifieke IT-werkzaamheden zal de accountant ook in de toekomst een IT'er moeten inschakelen. Wat vooral belangrijk is, is dat de accountant de IT'er kan begrijpen en dat hij of zij goed met die IT'er kan communiceren.

'Iemand moet zekerheid kunnen geven dat de gegevens in de blockchain betrouwbaar zijn.'

Verder gaven de softwareontwikkelaars en IT-auditors aan dat *pay-per-exception* een inkomstenstroom zal worden. *Pay-per-exception* houdt in dat wordt betaald per uitzondering die de accountant dient te controleren. Een IT-auditor gaf daarnaast aan dat de accountant in de

toekomst meer derdenverklaringen gaat verstrekken.

Blockchain

Tijdens de focusgroepsdiscussie over blockchain zei een van de klanten van een accountantsorganisatie te verwachten dat een kernactiviteit van de accountant het controleren van de gesloten blockchain zal zijn. Iemand moet zekerheid kunnen geven dat de gegevens in de blockchain betrouwbaar zijn. De accountant zelf was van mening dat de accountant vooral de inrichting van de blockchain gaat controleren; het nagaan of de randvoorwaarden goed zijn ingericht en de juiste waarderingsgrondslagen zijn toegepast.

In de focusgroepsdiscussie werd ook gesproken over de verschillende toepassingen van blockchain. Een klant gaf aan dat blockchain het mogelijk maakt om bijvoorbeeld de CO₂-uitstoot toe te rekenen aan verschillende partijen. De klanten gaven ook aan dat door blockchain andere klantsegmenten kunnen worden bediend, zoals startups en freelancers.

De respondenten in de *audit group* vonden het moeilijk om zich voor te stellen hoe het beroep van de accountant eruit komt te zien als blockchaintechnologie breed wordt toegepast. De technologie is ook vrij nieuw, en nog niet bij iedereen bekend en begrepen.

'Blockchain is ook vrij nieuw, en nog niet bij iedereen bekend en begrepen.'

Wees en blijf alert!

Uit alle gesprekken blijkt dat men denkt dat het niet al te lang meer duurt voordat de technologische ontwikkelingen impact zullen hebben op het accountantsberoep. Een algemene aanbeveling voor accountantsorganisaties is dan ook om accountants op te leiden die met de verschillende IT-ontwikkelingen kunnen werken.

'Soft skills zijn essentieel: accountants moeten goed leren communiceren met de klant.'

Daarnaast zijn de soft skills essentieel: accountants moeten goed leren communiceren met de klant, en de wereld van de klant leren begrijpen. Cijfermatig inzicht is niet meer voldoende, het inlevingsvermogen wordt steeds belangrijker.

Accountantsorganisaties hebben innovatieteams nodig om de verandering in de organisatie in gang te zetten. Zij moeten op zoek gaan naar personen die geïnteresseerd zijn in innovatie en die aan dit soort teams willen deelnemen. De belangrijkste aanbeveling voor nu en de nabije toekomst luidt dan ook wat ons betreft: accountants, wees en blijf alert!

Reacties

Deel dit artikel

Aniek Bargeman en Dinja Kruimer

Aniek Bargeman heeft onlangs de hbo-opleiding Bedrijfseconomie van Saxion afgerond. Dinja Kruimer (links) heeft onlangs de hbo-opleidingen Accountancy en Bedrijfseconomie van Saxion afgerond. →

[Lees alles van Aniek Bargeman en Dinja Kruimer](#)

GERELATEERD

NIEUWS | 21 januari 2019

Marco van der Vegte: 'Accountants gaan door met verbeteringen'

"Wij zullen niet een jaar lijdzaam gaan zitten afwachten wat de Commissie Toekomst Accountancysector (CTA) zal gaan brengen. Wij gaan met al onze energie door met de veranderingen die wij hebben afgesproken in onze Vernieuwingsagenda." Dat zei NBA-voorzitter Marco van der Vegte in zijn speech tijdens de Nieuwjaarsreceptie van de NBA. →

 x 9

TOEKOMST ACCOUNTANTSBEROEP | 21 januari 2019

Wij moeten veranderen; liever gisteren dan vandaag!

De accountant van de toekomst moet investeren in ontwerpvaardigheden, zodat hij of zij de technologie beter begrijpt. Hij moet een diepgaand inzicht krijgen in de digitale infrastructuur. Daarnaast moet de accountant basiskennis hebben in verschillende specialismen. Zodat hij weet wanneer er specifieke kennis vereist is. →

 x 5

Omar El Messaoudi en Abdel Kintou

NIEUWS | 06 november 2018

Hans Verkruijssse: Traditionele accountant moet met tijd mee anders is het einde verhaal

De paradigmaverschuiving van documentuitwisseling naar data-uitwisseling heeft grote gevolgen voor de bestuurlijke informatieverzorging en voor het beroep van accountant. De traditionele werkzaamheden van de externe accountant gaan steeds verder verschuiven naar de interne-auditfunctie. Dat stelt prof.dr. Hans Verkruijssse RE RA in zijn afscheidsrede die hij op 9 november uitspreekt bij Tilburg University. →

 x 3

NIEUWS | 19 oktober 2018

SRA start reeks persoonlijke visies op toekomst accountantskantoor

SRA-bestuurslid Fou-Khan Tsang, tevens bestuursvoorzitter van Alfa accountants en adviseurs, pleit voor het verder kijken dan de grenzen van het eigen vakgebied. Zijn videoboodschap past in een reeks persoonlijke visies, als vervolg op een toekomstverkenning van de SRA. →

🗨 x 1

NIEUWS | 17 oktober 2018

NBA wil kleiner bestuur

De NBA wil haar eigen bestuur verkleinen van dertien naar zeven leden. Dat staat in een ontwerpverordening van de beroepsorganisatie voor de komende ledenvergadering in december. →

🗨 x 10

Aanmelden nieuwsbrief

Ontvang elke werkdag (maandag t/m vrijdag) de laatste nieuwsberichten, opinies en artikelen in uw mailbox.

Bent u NBA-lid? Dan kunt u zich ook aanmelden via uw [ledenprofiel](#) op [MijnNBA.nl](#).

Accountant is een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

NBA

ACCOUNTANT.NL

- Home
- Nieuws
- Opinie
- Carrière
- Feiten en cijfers
- Artikelen

THEMA'S

- Aansprakelijkheid
- Arbeidsrecht
- Corporate governance
- Externe verslaggeving
- Fiscaal
- Fraude in praktijk
- Kantoormanagement
- Mkb
- Opleiding
- Privacy
- Samenstellen
- Statistical auditing
- Accountantsdag
- Assurance
- Dag van de Financial
- Financiële instellingen
- Flex-bv
- ICT
- Kwaliteit en toezicht
- Ondememingsrecht
- Overheid
- Professioneel-kritische instelling
- SBR
- Subsidies
- Arbeidsmarkt
- Beroep met toekomst
- Derivaten
- Financiering
- Fraude en witwassen
- Integrated reporting
- Lerend vermogen
- Onderzoek en wetenschap
- Pensioen
- Publiek belang
- Semi-publieke sector
- Van de Helpdesk